

Україна – ЄС: історія відносин

Наразі Європейський Союз є дуже важливим стратегічним партнером для України. Він підтримує нашу державу на шляху до входу до ЄС й у боротьбі з російською агресією.

Відносини української держави з європейськими країнами мають понад тисячолітню історію. Особливо дипломатична активність спостерігається з часів нашої середньовічної української держави Русі.

Після проголошення незалежності України у 1991 р. у Києві 1993 р. було відкрито Представництво Європейської Комісії.

З грудня 2009 р. Представництво Європейської Комісії перетворилося на Представництво Європейського Союзу в Україні.

Внаслідок Революції Гідності було відновлено курс України на євроінтеграцію.

Євроінтеграція – це процес впровадження європейських норм в українське законодавство. Таке впровадження має забезпечити: стабільну економіку, правову державу, чисте довкілля, якість харчових продуктів, соціальну захищеність громадян, високий рівень життя та відсутність корупції. Це єдиний економічний, соціальний та гуманітарний простір, де відмовилися від кордонів та зайвих умовностей задля вільного переміщення товарів, людей, послуг і капіталів, необмеженого обміну інформацією, культурними та науковими надбаннями.

Угоду про асоціацію між Україною та ЄС було затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. № 1106.

8 червня 2018 р. парламент остаточно визначив євроатлантичну інтеграцію зовнішньополітичним пріоритетом України і у лютому 2019 р. відповідні зміни стосовно європейського і євроатлантичного зовнішньополітичного курсу були внесені у Конституцію України.

Із 11 червня 2017 р. українцям було надано безвізовий режим для в'їзду до країн Шенгенської на термін до 90 днів протягом будь-якого 180-денного періоду.

Після повномасштабного вторгнення Росії в Україну 24 лютого 2022 р. почався новий активний етап євроінтеграції країни.

Європа спрямувала зусилля на підтримку України, прийнявши мільйони українців, які намагалися зберегти свої життя.

23 червня 2022 р. лідери 27 країн-членів ЄС ухвалили рішення про надання Україні статусу кандидата на членство в Європейському Союзі.

8 листопада 2023 р. Європейська комісія рекомендувала Раді Європейського союзу розпочати процес перемовин про вступ України до Євросоюзу. Україна виконала всі умови, задля вступу.

1 лютого 2024 р. 27 лідерів країн-членів Європейського Союзу на саміті ЄС у Брюсселі погодили чотирирічний пакет допомоги Україні. Щоб допомогти Україні в зусиллях з відновлення, відбудови й модернізації, ЄС започаткував новий механізм підтримки на 2024–2027 рр. Механізм підтримки України — це спеціальний інструмент, який дозволить ЄС протягом згаданого періоду надавати Україні передбачувану й гнучку підтримку на суму до 50 мільярдів євро.

Цей механізм підкреслює зобов'язання ЄС підтримувати Україну в умовах російської агресивної війни, що триває, а також на її шляху до членства в ЄС.

21 червня 2024 р. держави-члени ЄС затвердили переговорні рамки для України та Молдови у червні 2024.

ЄС активізує свою роботу щодо використання заморожених російських активів для відбудови України та відшкодування репарацій відповідно до міжнародного права та законодавства ЄС.

Також активізує всі поточні дипломатичні зусилля спрямовані на підтримку України, на всіх відповідних міжнародних майданчиках із закликом непохитної солідарності з Україною в умовах російської загарбницької війни.

У ці важкі місяці, коли знищено майже всі ТЕЦ в Україні Європа нам дає можливість користуватися їхньою Електроенергією.

Протягом 2023-2024 рр. країни ЄС запровадили кілька санкційних пакетів проти Росії. Ці заходи правильні і скоординовані з нашими союзниками. Вони націлені на російську політичну еліту й завдають Росії прямих втрат за її агресивну війну, а також шкодять її промисловій та економічній здатності вести війну, виробляти більше зброї і ремонтувати наявні системи озброєння.

Санкції позбавляють російську армію та її постачальників товарів й обладнання, необхідних для ведення війни на суверенній українській території.

Проте, цих санкцій не достатньо, оскільки через різних посередників Росія отримує необхідні комплектуючі для виготовлення зброї.

14 травня 2023 р. у Німеччині український народ із Президентом України Володимиром Зеленським отримали Міжнародну премію Карла Великого за об'єднання Європи.

<https://tsn.ua/politika/u-nimechchini-pid-chas-vistupu-zelenskogo-raptovo-vpala-premiya-karla-velikogo-scho-skazav-prezident-2328652.html>

Війна в Україні, наполегливість України щодо активізації вирішення питання її євроінтеграції сприяли реформаційним процесам у Європейському Союзі. Також, можемо сказати, що Україна розбудила Європу від сталого та консервативно-спокійного життя.

Відбулася зміна у світосприйнятті Європи щодо Росії та її політики, зокрема розуміння її агресивного та терористичного характеру. Дане розуміння активізує європейські країни повернутися до вирішення питань своєї обороноздатності та допомоги Україні.

Президентство Дональда Трампа та його адміністрації у США призвели не тільки до дуже серйозних негативних глобальних політичних, економічних і культурних наслідків. Це порушило усталену стабільність у світі, правопорядок і безпекову складову у світі, які склалися після Другої світової війни. США мають намір вийти з НАТО, а ЄС та інші країни Європи й члени НАТО, перебирають поступово на себе лідерство, зокрема Велика Британія.

Вперше 11 квітня 2025 р. на 27-й зустрічі у Брюсселі в Бельгії у форматі «РАМШТАЙН» головування передано Великій Британії та Німеччині, США передали їм свої повноваження.

Отже, євроінтеграція є стратегічним пріоритетом України, і нинішній період відзначається новими ініціативами та угодами між сторонами.

Основні напрямками співпраці між Україною та ЄС протягом 2024-2025 рр.

Економічне співробітництво: підписання угоди про кредитну підтримку в грудні 2024 р. дозволяє використовувати доходи від заморожених російських активів для обслуговування та погашення кредитів, наданих Україні в межах ініціативи G7 ERA, з потенційним обсягом до €45 млрд. Це дозволить зміцнити економіку, сприяти реформам і підтримати стабільність фінансової системи.

Гармонізація

законодавства:

адаптація українських законів до стандартів ЄС. Це стосується сфер енергетики, правосуддя, антикорупційної політики та екології. У січні 2025 р. Європейська комісія розпочала двосторонній скринінг українського законодавства на відповідність праву ЄС. Очікується, що цей процес триватиме до осені 2025 р. і є важливим етапом на шляху до вступу України в ЄС.

Торгівля та інвестиції: ЄС - головний партнер України. Україна ініціювала перегляд торговельних правил з ЄС у межах Угоди про асоціацію, прагнучи закріпити режим повного скасування мит на українські товари. Прем'єр-міністр Денис Шмигаль наголосив на важливості швидкого затвердження цієї ініціативи всіма інституціями ЄС. Згідно з офіційними джерелами, зростання товарообігу між Україною та ЄС у 2024 р. досягло рекордних показників. Український бізнес отримав додаткові можливості завдяки оновленим умовам експорту.

Освітні та наукові програми: українські студенти та науковці отримують більше можливостей для навчання та досліджень у країнах ЄС завдяки програмам Erasmus+ та Horizon Europe.

Безпекові саміт и та співпраця: 27 червня 2024 р. Україна та ЄС підписали Спільні безпекові зобов'язання, які передбачають довгострокову підтримку України з боку ЄС у сфері безпеки та оборони. Ці зобов'язання залишатимуться в силі протягом десяти років з моменту підписання.

<https://www.president.gov.ua/news/ukrayina-ta-yes-pidpisali-spilni-bezpekovi-zobovyazannya-91813>

2 березня 2025 року в Лондоні відбувся саміт за участю лідерів 18 держав та міжнародних організацій, включаючи Президента України Володимира Зеленського. На саміті обговорювалися питання фінансової підтримки оборонної промисловості України, санкції проти Росії та необхідність міцних безпекових гарантій.

https://24tv.ua/samit-londoni-2-bereznya-2025-roku-golovni-zayavi-politikiv_n2765726

6 березня 2025 р. пройшов екстренний саміт ЄС у Брюсселі. За його результатами Європа запускає низку оборонних проєктів і демонструє готовність діяти більш рішуче. У цьому контексті ключову роль може відіграти «коаліція рішучих» – група держав, які готові формувати нову архітектуру європейської безпеки без участі США.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3968140-golovnij-pidsumok-samitu-es-bezpeka-ukraini-ce-bezpeka-evropi.html>

27 березня 2025 р. у Парижі відбувся саміт «коаліції охочих» (понад 30 країн). За результатами якого ЄС зобов'язався надати допомогу Україні - як фінансову, так і військову. Зокрема країни-члени ЄС зобов'язалися з початку цього року надати Україні 17 мільярдів євро додаткової військової підтримки та два мільйони боєприпасів для великокаліберної артилерії орієнтовною вартістю п'ять мільярдів євро. Також підтверджується готовність виділити військовий компонент допомоги в рамках обіцяного Україні членами Групи семи (G7) кредиту, що покриватиметься за рахунок прибутків від заморожених на Заході активів РФ.

Саміт «коаліції охочих» 27 березня 2025 р. у Парижі

<https://fakty.com.ua/ua/ukraine/20250327-samit-koalicziyi-ohochyh-u-paryzhi-yak-mynula-zustrich-ta-pro-shhodovolyys-storony/>

Наразі, взаємодія України з ЄС набирає обертів. Угода про механізм кредитного співробітництва, реформування законодавства та зростання економічних зв'язків, безпекові угоди – усе це свідчить про позитивну динаміку процесу євроінтеграції та стратегічне партнерство.